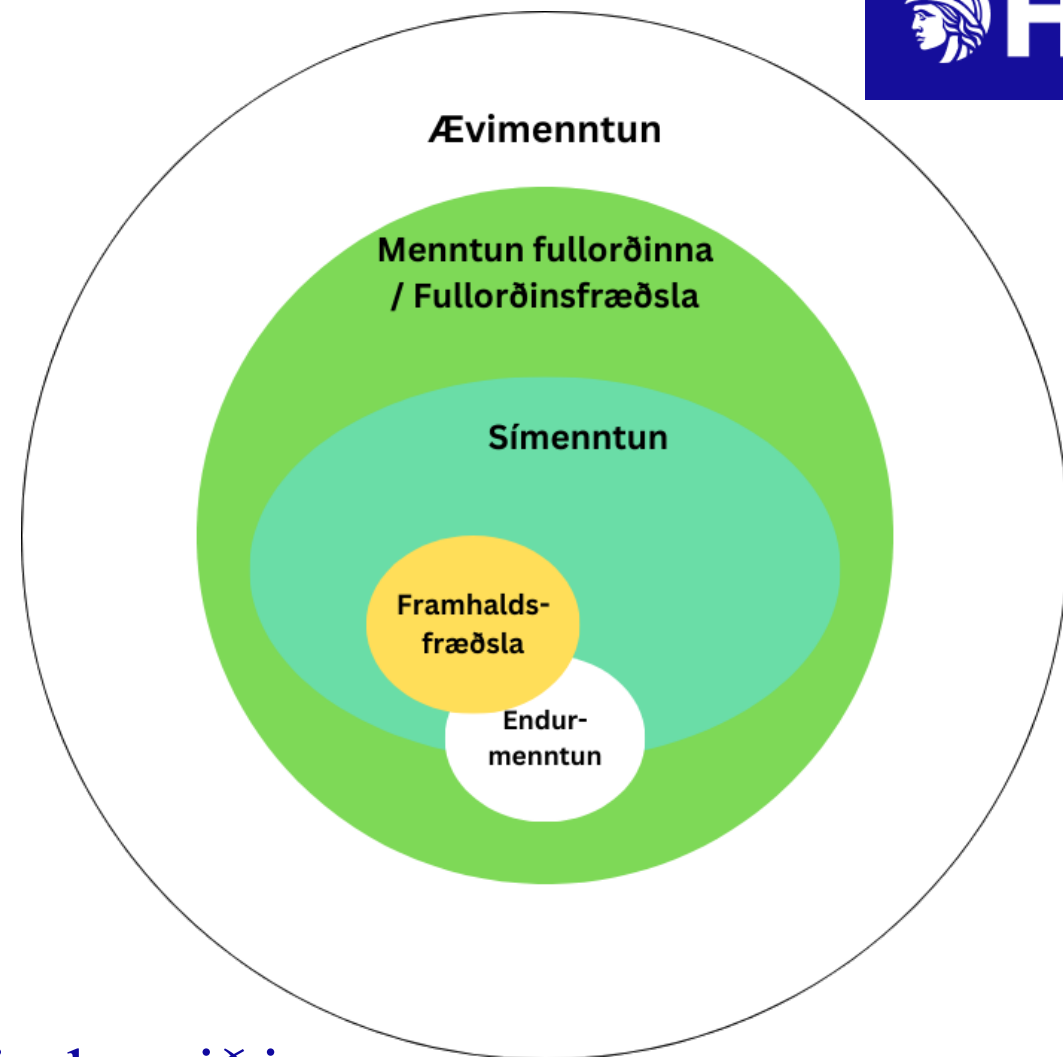

Þekking í þágu ste fnumótunar: Yfirstandandi vinna við endurskoðun laga um framhaldsfræðslu

Berglind Rós Magnúsdóttir, PhD

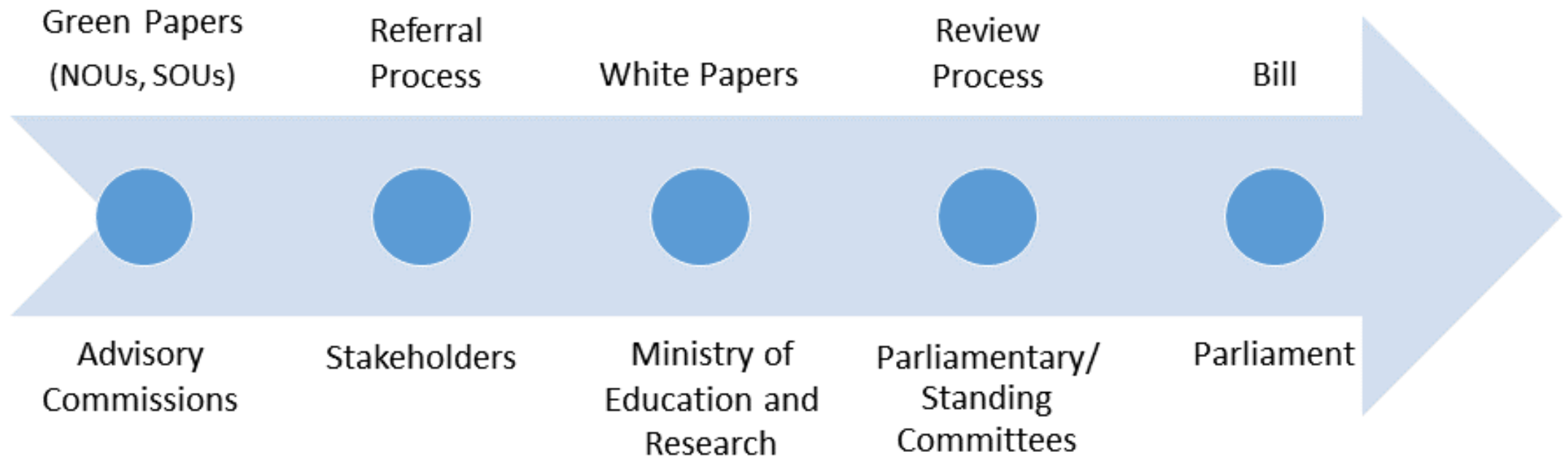
Prófessor og deildarforseti á menntavísindasviði
Háskóla Íslands

DEILD MENNTUNAR OG
MARGBREYTILEIKA

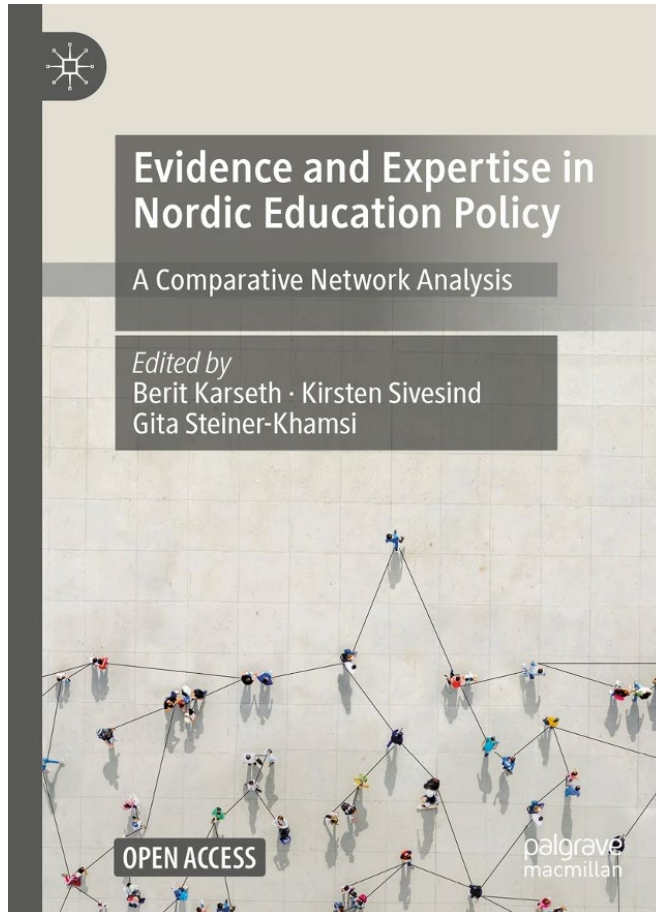
Ferli stefnumótunar – Hvernig er það hugsað í fræðunum?

- Árið 2023 – fór í mótun Grænbókar sem kemur út í lok árs
- Vorönn 2024 – Hvítbók og þróun lagafrumvarps

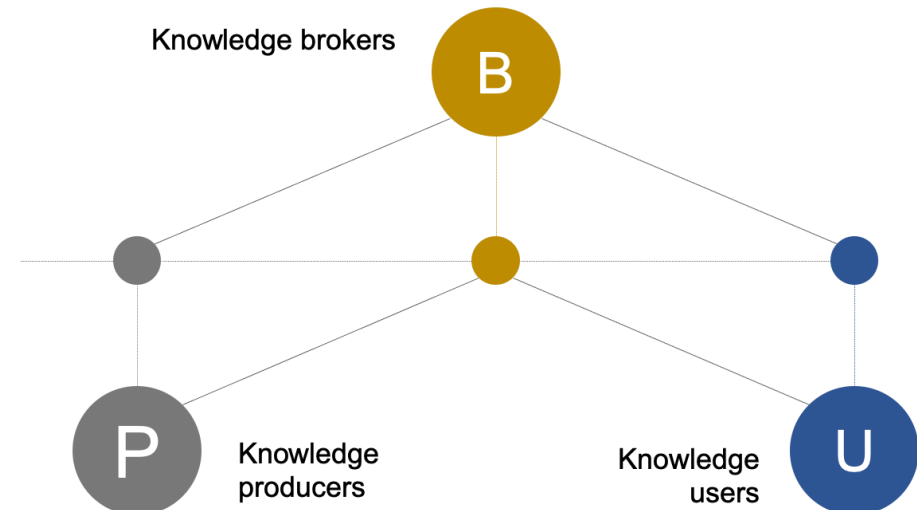
Að byggja stefnumótun á gögnum

Sjá rannsóknir POLNET hópsins á norrænum menntastefnum ríkisins

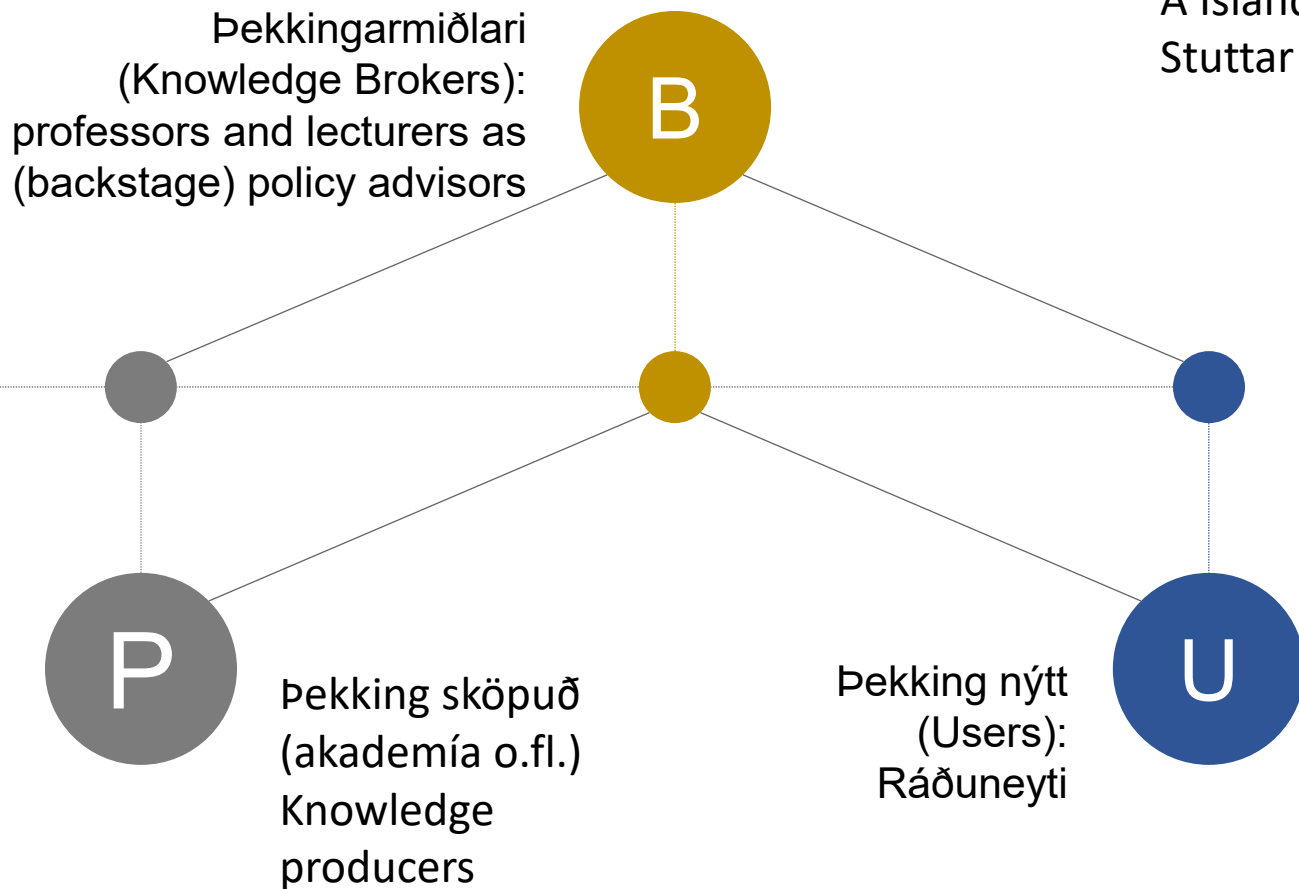
Downloads:
34,000

- Afar fá stefnuskjöl um menntamál á Íslandi eru með heimildaskrá eða annað sem getur sagt til um hvaðan þekkingin kemur
- Mikið gefið út af skýrslum en ógagnsætt hvernig eða hvort þær eru nýttar í sjálfa stefnumótunina
- Óljóst hvaða raddir/ aðilar móta stefnu á Íslandi

GITA STEINER-KHAMSI MEÐ RANNSÓKN Í GANGI

Á Íslandi er fólk með marga hatta á höfði
Stuttar boðleiðir – ekki skriflegar

*Sí- og endurmenntun verður eflað og löggjöf um framhaldsfræðslu endurskoðuð í breiðu samráði til að tryggja að framhaldsfræðsluferfið sé í stakk búið til að takast á við samfélagsþróun, m.a. **vegna loftslagsbreytinga og tæknivæðingar** á vinnumarkaði (bls. 45 í stjórnarsáttmála).*

Stefnan sem á að vinna

Stefnuskjöl stjórnvalda um menntun fullorðinna

Menntastefna til 2030

- **Markmið**
 - Áhersla á að styrkja viðhorf Íslendinga til eigin menntunnar
 - Vaxtarhugarfar
- **Skýringar**
 - Áhersla á aðgengi fólks að **menntun á öllum æviskeiðum**
 - Náms- og starfsráðgjöf styður við stöðuga starfsþróun einstaklinga [til að] draga úr brotthvarfi og styðja við **atvinnuþátttöku**
 - Krafa um **góða íslenskufærni** barna jafnt sem fullorðinna með íslensku sem annað mál

Stjórnarsáttmáli 2021-2025

- Sí- og endurmenntun verður efl
- Löggjöf um framhaldsfræðslu endurskoðuð
 - Samfélagsþróun
 - Sjálfbærni
 - tæknivæðing á vinnumarkaði
- Efla fagmennsku inn í skólakerfunum
 - Fjölga fagfólki
 - Möguleikar til starfsþróunnar
 - Netvæðing náms

Skv framtíðarskýrslum þurfa þessir þættir að skipa sess í markmiðum fullorðinsfræðslunnar:

- Mannkyn stendur frammi fyrir ógnunum:
ALLIR þurfa að taka ábyrgð
- Menntun til sjálfbærni
- Samfélagsþróun og mótun
samfélagsþegns (borgaravitund)
 - Stuðla að jafnrétti og samhyggð
- Huga sérstaklega að jaðarhópum
- Markviss inngilding innflytjenda með
mæ likvörðum um árangur
- Vísindalæsi og gagnrýnið miðlalæsi
- Tæknivæðing náms, stafræn færni og
gervigreind
- Tryggja fagmennsku og fagþróun

REIMAGINING
A new social
OUR FUTURES
contract for
TOGETHER
education

Skipunarbréfið - markmið

- Að greina styrkleika núverandi kerfis og draga fram leiðir til að festa í sessi og styðja frekar við þá þætti sem eru taldir til styrkleika framhaldsfræðslunnar.
- Að skoða afmörkun á markhópi framhaldsfræðslu meðal annars út frá menntunarstigi og stöðu fólks á vinnumarkaði með áherslu á stöðu innflytjenda og fatlaðs fólks innan kerfisins.
- Að móta tillögur um hvernig hægt er að koma sem best til móts við markhóp framhaldsfræðslunnar og á hvaða úrræði skuli lögð áhersla við framkvæmd hennar.
- Að greina hlutverk fræðslu- og stuðningsþjónustu m.t.t. verkefna, samstarfsmöguleika og bættrar samlegðar á milli kerfa menntunar, velferðar og atvinnulífs.
- Að skoða hvernig inntak og fjármögnunarleiðir styðji sem best við framhaldsfræðsluna sem hluta af hinu opinbera menntakerfi og þær meginstoðir sem kerfið byggir á.
- Að greina leiðir til þróunar framhaldsfræðslukerfisins í átt að árangri, gæðum og nýsköpun til að mæta samfélagslegum áskorunum eins og loftslagsbreytingum og tæknivæðingu á vinnumarkaði.
- Að skoða hvernig efla má þjónustu framhaldsfræðslu í dreifðum byggðum og viðhalda samstarfi við sveitarfélög og aðra aðila í héraði.

Ferlið

Fimm rannsóknarverkefni sett af stað í janúar 2023

Samfélög án aðgreiningar: Mat innflytjenda á eigin færni í íslensku (Lara Hoffmann, o.fl., RHA)

Úttekt á gæðamálum íslenskukennslu fyrir fullorðin fólk með annað móðurmál en íslensku (Ólöf Júlíusdóttir, Félagsvísindastofnun HÍ)

Fullorðinsfræðsla meðal innflytjenda: Greining á stefnu og rannsóknum (Nichole Leigh Mosty, Menntavísindastofnun HÍ)

Fullorðinsfræðsla á Íslandi: Greining á stefnu og rannsóknum (Hróbjartur Árnason, Menntavísindastofnun HÍ)

Meginstoð framhaldsfræðslunnar: Heildarúttekt á starfsemi Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins ehf. árin 2016-2022 (Ásgeir Brynjar Torfason, Menntavísindastofnun HÍ)

22 kynningar á 14 fundum starfshópsins frá janúar – nóvember 2023

1. Fundur – Formaður reifar áherslur og áskoranir, m.a. Úr UNESCO framtíðarskýrslunni
2. Fundur – Hróbjartur – Fullorðinsfræðslukerfi Norðurlanda
3. Fundur – Jón Torfi Jónasson – Almennt um hlutverk og umgjörð framhaldsfræðslu og fullorðinsfræðslu
4. Fundur – Hildur Betty Kristjánsdóttir – Staða og álitamál varðandi raunfærnimat
5. Fundur – Guðbjörg Vilhjálmsdóttir prófessor – Ungt verkafólk án formlegrar menntunar: Reynsla þeirra af vinnumarkaði (grein sem birtist í British Journal of Guidance & Counselling).
6. Fundur – Ásgeir Brynjar ræðir úttekt sína á þjónustusamningi ráðuneytis við FA
7. Fundur – Kynningar á rannsóknum um stöðu innflytjenda
 1. Lara Hoffmann og Markus Meckl
 2. Hermína Gunnþórs og Lara Hoffmann
8. Fundur – Ólöf Júlíusdóttir gerir grein fyrir niðurstöðum úr sinni úttekt meðal fræðsluaðila sem kenna innflytjendum íslensku

22 kynningar á 14 fundum starfshópsins frá janúar – nóvember 2023

9. Fundur –
 - Kynningar frá VIRK og Vinnumálastofnun
 - Hróbjartur kynnir helstu niðurstöður úr sinni skýrslu
 - Margrét Einarsdóttir kynnir greiningu sína úr gagnagrunni Fræðslumiðstöðvar Atv. lífsins
10. Fundur – staða innflytjenda
 - Áshildur Linnét – Staða í stefnumótun í málefnum innflytjenda og flóttafólks
 - Nichole Leigh Mosty – kynnir skýrslu sína
 - Hulda Anna – Tillögur úr þingsályktun um aðgerðaáætlun í málefnum íslenskrar tungu 2023-2026
11. Fundur – Fagbréf
 - Haukur Harðarson frá Fræðslumiðstöð atvinnulífsins kynnir Fagbréf atvinnulífsins
12. Fundur – Málefni fatlaðra og markmiðsgreinar laga
 - Sara Dögg – Vinna starfshóps um aukin náms- og starfstækifæri fyrir fatlað fólk
 - Formaður og Helgi Þorbjörn Svavarsson – Menntun eða úrræði? Stefnimótun hins opinbera í fortíð, nútíð og framtíð
13. Fundur – Símennt, stéttafélög og vinnumarkaður
 - Sólveig Hildur Björnsdóttir og Valgeir B. Magnússon frá Símennt: Hlutverk símenntunarmiðstöðva
 - Bergþóra Hrönn Guðjónsdóttir, sviðstjóri hjá ASÍ og
 - Kristín Njálsdóttir framkvæmdastjóri Landsmenntar, Ríkismenntar, Sveitamenntar og Sjómenntar:
14. Fundur – Gervigreind og áhrif hennar á menntakerfi
 - Ragnar Þór Pétursson kennari

Næstu skref

Fundir um texta í Grænbók

Þrjár fundir skipulagðir í nóv-Des

Vorönn 2024 – Hvítbók og þróun lagafrumvarps